

Sygn. akt XVII AmE 250/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Bogdan Gierzyński

po rozpoznaniu 12 października 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 7 maja 2018 r., znak: (...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 250/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzja z dnia 7 maja 2018 r., znak: (...), na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12b, art. 56 ust. 2, art. 56 ust. 2h pkt 4 w związku z art. 43d ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 220 z późn. zm.), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1957) w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Przedsiębiorcy: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. orzekł:

1. że Przedsiębiorca nie przekazał w terminie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu (dalej „sprawozdanie”) za miesiąc lipiec 2017 r.,
2. za działanie opisane w pkt 1 wymierzam Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 10.000,00 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zaskarżając ją w części, tj. w zakresie punktu 2.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, wyrażający się w ustaleniu, że stopień społecznej szkodliwości naruszenia obowiązku sprawozdawczego, którego dopuścił się Odwołujący jest wyższy niż znikomy;

2. naruszenie przepisu art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego (dalej: (...)) poprzez zaniechanie przez Organ odstąpienia od wymierzenia Odwołującemu kary, pomimo wystąpienia okoliczności, iż stopień szkodliwości czynu (...) jest znikomy, a nadto Odwołujący wykonał obowiązek w rozumieniu tego przepisu.

Powołując się na powyższe zarzuty odwołujący wniósł o:

1. zmianę decyzji w zaskarżonej części i orzeczenie na podstawie art. 56 Prawo energetyczne o odstąpieniu od wymierzenia kary,

2. zasądzenie od Organu na rzecz Odwołującego kosztów postępowania odwoławczego w tym kosztów zastępstwa procesowego adwokata, wg norm prawem przepisanych.

W piśmie przygotowawczym z 12 października 2018 r. pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nie zgodził się z zarzutami powoda w odwołaniu.

W uzasadnieniu stanowiska wskazał m.in., że stan faktyczny w sprawie nie był sporny, natomiast analiza wszystkich przesłanek składających się na ocenę stopnia szkodliwości czynu przedsiębiorcy w niniejszej sprawie nie pozwala na przyjęcie, iż miał on charakter znikomy. Opóźnienie się przez przedsiębiorcę w realizacji obowiązku sprawozdawczego wobec Prezesa URE aż o 50 dni, zaś ministra właściwego do spraw energii, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych o 119 dni doprowadziło do naruszenia chronionego ustawą dobra jakim jest terminowość składania sprawozdań i pozbawiło pozwanego i inne ustawowo określone organy państwowe informacji niezbędnych do wykonywania ich obowiązków, w tym nadzoru nad rynkiem paliw ciekłych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 3 marca 2017 r. Przedsiębiorca został wpisany do rejestru podmiotów przywożących prowadzonego przez pod numerem (...).

Zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r., poz. 1165 i 1986), przedsiębiorstwa energetyczne rozpoczynają realizację obowiązków, o których mowa w art. 4ba ust. 4 oraz art. 43d ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, za miesiąc następujący po miesiącu, w którym weszły w życie przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 4ba ust. 6 i art. 43d ust. 2 tej ustawy.

Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 15 maja 2017 r. w sprawie wzoru sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu (Dz.U. z 2017 r. poz. 1011), stanowiące akt wykonawczy do art. 43d ust. 2 ustawy - Prawo energetyczne, weszło w życie w dniu 1 czerwca 2017 r., zatem pierwsze sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu przedsiębiorcy powinni byli złożyć za miesiąc lipiec 2017 r.

Sprawozdanie powinno być złożone w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy.

Termin realizacji obowiązku złożenia sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu, za miesiąc lipiec 2017 r. upływał w dniu 21 sierpnia 2017 r.

Obowiązek ten nie został zrealizowany w terminie przez Przedsiębiorcę.

Pismem z dnia 26 września 2017 r., znak: (...), Przedsiębiorca został zawiadomiony o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z niezłożeniem w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne.

Pismo powyższe zostało Przedsiębiorcy prawidłowo doręczone w dniu 4 października 2017 r.

W piśmie z dnia 10 października 2017 r. pełnomocnik Przedsiębiorcy złożył sprawozdania za miesiące: lipiec, sierpień i wrzesień 2017 r. oraz przedstawił stanowisko w sprawie.

W sprawozdaniu za miesiąc lipiec powód wskazał, że łączna ilość przywiezionych produktów podlegających zgłoszeniu w lipcu 2017 r. wyniosła 0,889 tony.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak też w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w przedmiotowej sprawie bezsporna była okoliczność, że powód do dnia 21 sierpnia 2017 r. nie przekazał sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc lipiec 2017 pomimo tego, iż taki obowiązek wynikał wprost z treści art. 43d ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 220 z późn. zm.).

Powód zaskarżył jedynie punkt 2 decyzji. Opóźnienie się przez przedsiębiorcę w realizacji obowiązku sprawozdawczego wobec Prezesa URE aż o 50 dni, zaś ministra właściwego do spraw energii, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz Prezesa Agencji Rezerw Materiałowych o 119 dni.

W konsekwencji należało przyjąć, że pozwany swoim zachowaniem wypełnił dyspozycję art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy - Prawo energetyczne, zgodnie z którym, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie sprawozdań, o których mowa w art. 43d wskazanej ustawy.

Z kolei w myśl art. 56 ust 2h pkt 4 kara pieniężna w przypadku określonym w ust. 1 pkt 12b została ustalona przez ustawodawcę na kwotę 10.000 zł.

Z powyższego wynika, że powód wypełnił dyspozycję art. 56 ust. 1 pkt 12b ustawy - Prawo energetyczne, a zatem w konsekwencji podlega karze w kwocie 10.000,00 zł, tj. w wysokości przez ustawodawcę wprost określonej w treści przepisu.

Powód w odwołaniu od zaskarżonej decyzji zarzucił pozwanemu niezastosowanie wobec niego instytucji odstąpienia od wymierzenia kary, przewidzianej w treści art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne.

Z treści wskazanego przepisu wynika, że Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. A zatem, Prezes URE posiada „możliwość” zastosowania tej instytucji, nie zaś obowiązek, co w konsekwencji wpływa na fakultatywny, a nie obligatoryjny charakter tej instytucji. W przypadku zatem nawet łącznego wystąpienia obu przesłanek koniecznych, wskazany organ może, ale nie musi skorzystać z tej kompetencji.

Podkreślenia wymaga w tym miejscu, że zastosowanie instytucji odstąpienia od wymierzenia kary wymaga łącznego spełnienia obu przesłanek wymienionych w treści powołanego przepisu.

Jedną z przesłanek koniecznych do zaistnienia możliwości zastosowania wyżej wymienionej instytucji jest znikomy stopień szkodliwości czynu. Powód stwierdził w odwołaniu, iż stopień szkodliwości jego czynu był znikomy, jednakże Sąd nie podziela tego stanowiska powoda.

Sąd podziela stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2014 r., III SK 47/13, OSNP 2016, Nr 8, poz. 112 gdzie wskazano, że rozstrzygając, czy naruszenie obowiązku ciężącego na przedsiębiorcy można w okolicznościach faktycznych sprawy uznać za czyn o znikomym stopniu szkodliwości, zasadne jest odwołanie się do sposobu weryfikacji tego stopnia wypracowanego w prawie karnym, skoro prawodawca posłużył się w art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne instytucją prawa karnego, z uwagi na represyjny charakter kar pieniężnych przewidzianych w tym przepisie.

Zgodnie z art. 115 § 2 k.k. przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu bierze się pod uwagę: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych obowiązków, postać zamiaru, motywację sprawcy oraz rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. W orzecznictwie wskazuje się, że przy ocenie stopnia szkodliwości społecznej czynu, mają decydować wyłącznie okoliczności związane z czynem, a podstawowe znaczenie mają rodzaj i charakter naruszonego przez oskarżonego dobra chronionego prawem, rozmiar wyrządzonej i grożącej szkody oraz zamiar i motywacja sprawcy.

Powód podniósł, że o znikomym stopniu szkodliwości czynu świadczy rozmiar działalności powoda, zważywszy również na ilość przywiezionych przez powoda smarów w lipcu 2017 r., kiedy to łączna ilość przywiezionych produktów podlegających zgłoszeniu w lipcu 2017r. wyniosła jedynie 0,889 tony.

Sąd wskazuje na niezasadność takiego stanowiska, albowiem istnienie obowiązku sprawozdawczego obejmuje powoda, jako podmiotu wpisanego do rejestru podmiotów przywożących, niezależnie od ilości łącznie importowanych smarów na terenie RP, czy pozycji rynkowej powoda.

Sąd wskazuje ponadto, że sprawozdania składane po raz pierwszy przez podmioty, które dotychczas nie zdawały sobie sprawy z obowiązku sprawozdawczego, a zatem wpływające do Urzędu po terminie o którym mowa w treści art. 43d ustawy – Prawo energetyczne, mają negatywny wpływ na terminowość publikacji wykazu, zamieszczanego na stronie BIP URE, w szczególności ze względu na konieczność uwzględniania zmian w bazie danych URE, które muszą być odzwierciedlone.

Złożenie sprawozdania po terminie prowadzi do znacznego utrudnienia oczekiwanego przez ustawodawcę skutku, jakim jest zapewnienie wiarygodnej, aktualnej i pełnej informacji na temat ilości produkowanych w RP i przywożonych na teren RP paliw ciekłych.

Godne podkreślenia jest również, że terminowość składania sprawozdań ma na celu umożliwienie pozwanemu bieżącej realizacji jego ustawowych zadań, w szczególności w przedmiocie nadzoru i kontroli rynku paliw. W związku z tym, nie zasługuje na uwzględnienie twierdzenie powoda, iż jego zaniechanie w określonym czasie nie wywołało negatywnych skutków oraz świadczy o znikomym stopniu szkodliwości czynu.

W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że gdy chodzi o tzw. profesjonalistów, czyli, jak w przypadku powoda – przedsiębiorcy prowadzącego na własny rachunek działalność gospodarczą, spoczywa na nim obowiązek znajomości przepisów prawnych i dołożenia należytej staranności w zakresie jej prowadzenia. Powód zatem jako podmiot profesjonalny, wpisany do rejestru podmiotów przywożących powinien był podjąć odpowiednie kroki, w celu zapewnienia bieżącego monitorowania obowiązków powoda wynikających z bieżących regulacji prawnych, dotyczących jego działalności w przedmiotowym zakresie. Bezsporna była zaś okoliczność, że powód podjął działania w celu wypełnienia swego obowiązku, jednak nastąpiło to dopiero po otrzymaniu przez powoda zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia przedmiotowej kary pieniężnej, co w konsekwencji wpłynęło na znaczne przekroczenie terminu do przekazania sprawozdania. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że złożenie sprawozdania nastąpiło zanim Prezes URE zebrał w sprawie cały materiał dowodowy, gdyż realizacja naruszenia

nie nastąpiła przed wszczęciem postępowania administracyjnego, zatem spełnienie obowiązku sprawozdawczego nastąpiło dopiero na skutek reakcji regulatora, a nie samodzielnej inicjatywy Przedsiębiorcy.

Reasumując, w ocenie Sądu, pozwany w prawidłowy sposób nałożył na powoda kary w wysokości 10.000,00 zł w punkcie 2 zaskarżonej decyzji. Wskazać przy tym należy, iż odpowiedzialność podmiotu za popełnienie deliktu administracyjnego ma charakter obiektywny, tj. niezależny od winy, zaś element subiektywny w postaci umyślności lub nieumyślności naruszenia, czyli „winy” jest okolicznością braną pod uwagę przy wymiarze kary i jej wysokości.

Ustawodawca, dla osiągnięcia wskazywanego wyżej celu ustawy, przewidział karę w ściśle określonej wysokości, tj. w kwocie 10.000,00 zł, która zgodnie z art. 56 ust. 3 ustawy – prawo energetyczne, nie przekroczyła 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy w poprzednim roku podatkowym.

Wskazać przy tym należy, iż błędne jest przekonanie powoda o naruszeniu przepisu art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne. Brak bowiem zastosowania względem powoda instytucji odstąpienia od wymierzenia kary wynikał z tego, że powód nie spełnił wszystkich przesłanek wymaganych łącznie treścią art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne, nie zaś z tego, że pozwany w sposób dowolny nie uwzględnił okoliczności niniejszej sprawy. Zaskarżona decyzja nosi zatem cechy zindywidualizowanego aktu administracyjnego.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 479⁵³§1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezzasadne.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyniku sporu na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265) orzekając na rzecz pozwanego zwrot kwoty 720 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński